

Sygn. akt *IV Cz 3/14*

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO **Andrzej Jastrzębski (spr)**

Sędziowie SO: **Jolanta Denizuk, Mariola Watemborska**

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2014 roku na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku **E. W.**

z udziałem **K. M.**

o zasiedzenie

na skutek zażalenia **wnioskodawczyni**

od **pkt 3 wyroku Sądu Rejonowego w Człuchowie** z dnia 3 października 2013 r., sygn. akt **I Ns 170/13**

postanawia :

1.zmienić zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie 3 postanowienia w ten sposób, że zasądzoną kwotę 1800 zł obniżyć do kwoty 1000 zł (jeden tysiąc),

2.oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

IV Cz 3/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2.10.2013r. Sąd Rejonowy w Człuchowie oddalił wniosek żalącej się E. W. o zasiedzenie i zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki postępowania pozwanego kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, na mocy art. 520 § 3 kpc.

Na powyższe postanowienie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażalenie złożyła wnioskodawczyni domagając się jego zmiany poprzez jego zmianę i nie obciążanie wnioskodawczyni kosztami postępowania z powołaniem się na treść art. 102 kpc.

Rozpoznając złożone zażalenie Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest w części zasadne.

Przepisy kodeksu postępowania cywilnego statuują zasadę, że wynik postępowania z reguły decyduje o obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi.

Zgodnie z art. 520 § 3 zd. 1 kpc jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Koszty postępowania obejmują w szczególności koszty sądowe oraz koszty wynagrodzenia reprezentującego stronę (uczestnika postępowania) pełnomocnika fachowego.

W sprawie głównej wnioskodawczyni została postanowieniem Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 23.05.2012r. zwolniona w całości od kosztów sądowych. Zwolnienie to nie obejmuje jednak jej obowiązku zwrotu uczestnicze postępowania poniesionych przez nią kosztów ustanowienia fachowego pełnomocnika (por. art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - Dz.U. 2005 r. Nr 167 poz. 1398 ze zm. - w zw. z art. 13 § 2 kpc).

Ustawodawca przyznaje sądom pewną swobodę w zasądzaniu zwrotu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 kpc) sprzeciwiają się **względy słuszności**, zawarte w treści art. 102 kpc. Ta ostatnia zasada będąca wyjątkiem stanowiącym wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu nie podlega wykładni rozszerzającej Omawiany przepis nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, a komentatorzy do kpc wskazują, że do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 kpc należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące „na zewnątrz” procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. (patrz T. Ereciński i inni Komentarz do kpc, t. I, str. 245, Wyd. Prawnicze, W-wa 2001). W orzecznictwie Sądu Najwyższego do kręgu tych okoliczności zalicza się charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu np. nieuwzględnienie roszczenia ze stosunku pracy z powodu prekluzji (orz. SN z 5.12.1967 r., III PRN 78/67, OSN 1968, Nr 11, poz. 185), wygórowane żądania o zadośćuczynienie, którego określenie zależy od oceny sądu, a powodowie są subiektywnie przekonani o jego zasadności, wyjątkowo ciężką sytuację strony przegrywającej (orz. SN z 17.11.1972 r., I PR 423/72, OSN 1973, Nr 7-8, poz. 138), oddalenie roszczeń powoda na podstawie art. 5 kc.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy i mając na uwadze iż sytuacja materialna obo stron niniejszego postępowania jest trudna, nie sposób zauważyć, że wnioskodawczyni z uwagi na swoją sytuację majątkową uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych. Nie jest to okoliczność decydująca o nie obciążaniu kosztami sądowymi strony przeciwnej, tym niemniej jednak odwołując się do powyżej przytoczonych rozważań uznać należy, że okoliczność ta winna znaleźć odzwierciedlenie w rozważaniach odnoszących się do wykładni przepisu art. 102 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc. w niniejszej sprawie.

Drugiej jednak strony nie można abstrahować od okoliczności poprzedzających wystąpienie z wnioskiem o zasiedzenie nieruchomości szczególnie w zakresie licznych spraw które toczyły się z udziałem stron niniejszego postępowania, co winno skłonić wnioskodawczynię do zasięgnięcia na etapie przed sądowym stosownych porad prawnych zmierzających do wszechstronnego rozważenia zasadności wniosku, jak również na etapie postępowania sądowego takiego prowadzenia sprawy, szczególnie gdy reprezentowany był przez zawodowego pełnomocnika, celem minimalizowania kosztów związanych z prowadzoną sprawą.

Ważąc zatem w realiach niniejszej sprawy usprawiedliwione interesy obu stron postępowania poprzez pryzmat art. 520 § 3 kpc i zakresu zastosowania art. 102 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc zasadnym pozostaje w ocenie sądu II instancji zmiana zaskarżonego postanowienia w pkt 3 poprzez zasadzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki postępowania części kosztów jej zastępstwa procesowego, przy oddaleniu zażalenia w pozostałym zakresie (art. 385 kpc w związku z art. 397 kpc).